Vision: A democratic society that democratization in particular democratic elections are promoted and qualified to bring benefits to people.

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី១៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦

សេចក្ដីប្រកាសព័ត៌មាន
ស្ដីពី
ការសង្កេតរដ្ឋសភា និងតំណាងរាស្ត្រ ឆ្នាំទី២ នៃនីតិកាលទី៥

របាយការណ៍សង្កេតរដ្ឋសភា និងតំណាងរាស្ត្រ ឆ្នាំទី២ នៃរដ្ឋសភានីតិកាលទី៥ ក្នុងឆ្នាំ២០១៥ បានបង្ហាញថា បញ្ញត្តិខ្លះនៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនៃរដ្ឋសភា ត្រូវបានកែលម្អ។ សកម្មភាពរបស់គណៈកម្មការជំនាញរដ្ឋសភា និងចំនួននៃការឡើងបញ្ចេញមតិរបស់តំណាងរាស្ត្រក្នុងកិច្ចប្រជុំពេញអង្គមានការកើនឡើង ប៉ុន្តែសកម្មភាពចុះមូលដ្ឋានរបស់តំណាងរាស្ត្រមានការថយចុះ បើធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នាក្នុងរបាយការណ៍ឆ្នាំទី១ ឆ្នាំ ២០១៤។ ក្នុងឆ្នាំទី២ នេះអ្នកតំណាងរាស្ត្រពីគណបក្សប្រឆាំងកំពុងប្រឈមការគំរាមកំហែង ករណីហិង្សា និងការបំពានលើអភ័យឯកសិទ្ធិ និងការដកតំណែង ដែលមិនស្របនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ។

លោក **គល់ បញ្ញា** នាយកប្រតិបត្តិរបស់ខុមហ្វ្រែល បានលើកឡើងថា «អាណត្តិនេះ តាមពិតត្រូវមានឱកាសច្រើនដោយការគោរពរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងកិច្ចព្រមព្រៀងរបស់គណបក្សកាន់អំណាច និងគណបក្សមិនកាន់អំណាចរដ្ឋាភិបាល ដែលអ្នកតំណាងរាស្ត្រ និងរដ្ឋសភាអាចបំពេញ និងប្រតិបត្តិសិទ្ធិអំណាច និងតួនាទីដើម្បីគណនេយ្យភាពប្រជាធិបតេយ្យ បានប្រសិទ្ធផលច្រើនជាងការរកឃើញនៅក្នុងរបាយការណ៍នេះ។ ឱកាសនេះ ត្រូវបានកាត់បន្ថយ ដោយអ្នកកាន់អំណាចរដ្ឋាភិបាល និងមិនទាន់ត្រូវបានប្រើប្រាស់ពេញលេញ និងប្រសិទ្ធភាព ដោយអ្នកតំណាងរាស្ត្រ។»

ការចុះមូលដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងរាស្ត្រ: ក្នុងរយៈពេលពីខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៤ ដល់ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៥ មានតំណាងរាស្ត្រចំនួន**៩១រូប** មកពីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា និងគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ បានចុះធ្វើសកម្មភាពក្នុងមូលដ្ឋានចំនួន **១០០៤លើក**។ បើប្រៀបធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នាក្នុងរបាយការណ៍ឆ្នាំទី១ នៃនីតិកាលទី៥នេះ ការសង្កេតឃើញថា ចំនួនសកម្មភាពមានការថយចុះ ហើយចំនួនតំណាងរាស្ត្រចុះធ្វើសកម្មភាពក៏មានការថយចុះតិចតួចដែរ ដែលក្នុងរយៈពេលនោះមានតំណាងរាស្ត្រចំនួន**៩៦រូប** ចុះធ្វើសកម្មភាពបានចំនួន**១២៧៤លើក**។ ការថយចុះចំនួនសកម្មភាពរបស់តំណាងរាស្ត្រ ជាពិសេសតំណាងរាស្ត្រពីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាក្នុងរយៈពេលនេះ ការសង្កេតឃើញថា មានមូលហេតុមួយចំនួនដូចជា ទី១.តំណាងរាស្ត្រពីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាខ្វះកិច្ចសហការក្នុងការផ្ដល់ព័ត៌មានអំពីសកម្មភាពចុះមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន និងសកម្មនៅរដ្ឋសភា, ទី២.តំណាងរាស្ត្រមួយចំនួនមិនសូវចុះធ្វើសកម្មភាពនៅមូលដ្ឋាន និងមានការយល់ឃើញថា ក្រុមការងារចុះពង្រឹងមូលដ្ឋានរបស់គណបក្សនេះរួមមានមន្ត្រីអាជ្ញាធរ និងមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល បានធ្វើសកម្មភាពច្រើនហើយ និងទី៣.ការិយាល័យតំណាងរាស្ត្របំពេញការងាររបស់ខ្លួនមិនបានពេញលេញ។ ដោយឡែកសកម្មភាពតំណាងរាស្ត្រពីគណបក្សសង្គ្រោះជាតិមានការកើនឡើងក៏ព្រោះតែមិនសូវមានសកម្មភាពការងារចំពោះកិច្ចនៅរដ្ឋសភា មានបញ្ហាអំពីការដកតំណែង ដកអភ័យឯកសិទ្ធិអ្នកដឹកនាំនៃតំណាងរាស្ត្ររបស់ខ្លួន និងបានធ្វើពហិការមិនចូលកិច្ចប្រជុំមួយចំនួន ដែលធ្វើឲ្យតំណាងរាស្ត្រទាំងនោះមានពេលវេលាចុះទៅមូលដ្ឋានបានច្រើន។

ក្នុងរយៈពេលពីខែវិច្ឆិកា ២០១៤ ដល់ខែតុលា ២០១៥ ខុមហ្វ្រែលទទួលព័ត៌មានពីការចុះមូលដ្ឋានរបស់តំណាងរាស្ត្រពីគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ ច្រើនជាងតំណាងរាស្ត្រពីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា។ តំណាងរាស្ត្រពីគណ

បក្សសង្គ្រោះជាតិចំនួន **៤២រូប** បានចុះមូលដ្ឋានចំនួន**៧៧៤លើក** (គិតជាមធ្យមតំណាងរាស្រ្តម្នាក់ធ្វើសកម្មភាព ១៨ លើក) ហើយតំណាងរាស្រ្តពីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាចំនួន **៤៩រូប**ចុះមូលដ្ឋានបានចំនួន **២៣០លើក** (គិតជាមធ្យមតំណាងរាស្រ្តម្នាក់ធ្វើសកម្មភាព ៤លើក)។

ដំណើរការប្រជុំពេញអង្គរបស់រដ្ឋសភា: រដ្ឋសភាបានបើកសម័យប្រជុំពេញអង្គសាមញ្ញ២លើក និងបានបើកកិច្ចប្រជុំជាវិសាមញ្ញ ២លើក ដែលមាន ២៣កិច្ចប្រជុំ ក្នុងនោះភាគច្រើនចំណាយពេល១ព្រឹកក្នុងមួយកិច្ចប្រជុំ។ របៀបវារៈចំនួន ២៥[1] ត្រូវលើកមកពិភាក្សា និងអនុម័ត ដែលរួមមានៈ សេចក្តីស្នើច្បាប់ចំនួន ០៧ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ចំនួន ១០ ការបោះឆ្នោតផ្តល់សេចក្តីទុកចិត្តចំនួន ០៧លើក និងការបោះឆ្នោតទម្លាក់តំណែងចំនួន ១លើក។

ក្នុងចំណោមកិច្ចប្រជុំទាំងនោះ មានអ្នកតំណាងរាស្រ្តចំនួន **៤៣រូប** បានឡើងមកបញ្ចេញមតិ ដោយប្រើប្រាស់ថេរវេលាសរុប **១១៩៩នាទី**។ បើធ្វើការប្រៀបធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នាក្នុងឆ្នាំទី១ ចំនួនអ្នកតំណាងរាស្រ្តឡើងបញ្ចេញមតិមានការកើនឡើង ដែលពេលនោះមានតំណាងរាស្រ្តចំនួន **២៣រូប** បានឡើងបញ្ចេញមតិ ប្រើប្រាស់ថេរវេលាសរុប **៦៩៣នាទី** ។

អ្នកតំណាងរាស្រ្តទាំង **៤៣រូប** ដែលបានឡើងមកបញ្ចេញមតិមាន **២១រូប** ពីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា និង **២២រូប** ពីគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ។ ការសង្កេតឃើញថា ចំនួនតំណាងរាស្រ្តឡើងបញ្ចេញមតិពីគណបក្សសង្គ្រោះជាតិមានការកើនឡើងច្រើនបើធៀបក្នុងឆ្នាំទី១ ដែលមានចំនួនតែ **៤រូប**។ មូលហេតុនៃការកើនឡើងគឺដោយសារតំណាងរាស្រ្តពីគណបក្សនេះ បានសម្រេចចូលរដ្ឋសភាចាប់ពីខែសីហា ឆ្នាំ២០១៤។

បើទោះជាមានការកើនឡើងអំពីចំនួននៃការបញ្ចេញមតិ ប៉ុន្តែការពិភាក្សា និងអនុម័តសេចក្តីស្នើច្បាប់ និងសេចក្តីព្រាងច្បាប់ជាច្រើន គឺខ្វះតម្លាភាព មិនសូវមានគុណភាព និងធ្វើឡើងដោយប្រញាប់ប្រញាល់។ ជាក់ស្តែងដូចជាការអនុម័តសេចក្តីស្នើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តិទៅនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត សេចក្តីស្នើច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្រ្ត និងសេចក្តីស្នើច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ ធ្វើឡើងដោយមិនមានការពិភាក្សាលើខ្លឹមសារច្បាប់។ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ចំនួនប្រាំ (០៥) ត្រូវបានអនុម័តមានសំឡេងតែមួយគណបក្ស គឺគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា។ ដោយឡែកការពិភាក្សាលើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ដ៏ចម្រូងចម្រាសស្តីពីសមាគម និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៦ អ្នកតំណាងរាស្រ្តឡើងបញ្ចេញមតិបានដើរតួនាទីដូចអ្នកការពារច្បាប់ គឺធ្វើការពន្យល់នូវចំណុចវិជ្ជមាននៃសេចក្តីព្រាងច្បាប់ នៅស្របពេលដែលមជ្ឈដ្ឋានជាតិ និងអន្តរជាតិធ្វើការរិះគន់ថា ច្បាប់នេះបានរឹតត្បឹតសិទ្ធិ សេរីភាពរបស់អង្គការ សមាគមមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងខ្វះតម្លាភាពក្នុងការតាក់តែងសេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះ។

សកម្មភាពរបស់គណៈកម្មការជំនាញរបស់រដ្ឋសភា: សកម្មភាពរបស់គណៈកម្មការជំនាញមានការកើនឡើងច្រើនគួរឲ្យកត់សម្គាល់ ទាំងគណៈកម្មការជំនាញដឹកនាំដោយគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា និងគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ ដែលក្នុងរយៈពេលនេះមានសកម្មភាពរហូតដល់ **១០៥លើក។** បន្ទាប់ពីមានការបែងចែកអំណាច ដោយគណៈកម្មការជំនាញពាក់កណ្តាល (៥គណៈកម្មការជំនាញ) ដឹកនាំដោយតំណាងរាស្រ្តពីគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ ចាប់ពីអំឡុងខែសីហា ឆ្នាំ២០១៤ ការសង្កេតឃើញថា សកម្មភាពរបស់គណៈកម្មការជំនាញមានការកើនឡើងជាលំដាប់។ ក្នុងចំណោមសកម្មភាពរបស់គណៈកម្មការជំនាញទាំងអស់ គណៈកម្មការជំនាញដឹកនាំដោយគណបក្សសង្គ្រោះជាតិមានសកម្មភាពច្រើនជាង ដែលចំនួន **៦៦លើក** រីឯគណៈកម្មការជំនាញដឹកនាំដោយគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាមានសកម្ម

[1] មិនរួមបញ្ចូលទាំងព្រះរាជសាររបស់ព្រះមហាក្សត្រជូនសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាចំនួន ២លើក និងរបាយការណ៍វាយការណ៍ប្រចាំចន្លោះសម័យប្រជុំរដ្ឋសភា ចំនួន ២លើក។

ភាពចំនួន **៣៩លើក**។ សកម្មភាពរួមមាន ការកោះអញ្ជើញរដ្ឋមន្ត្រីមកបំភ្លឺក្នុងគណៈកម្មការជំនាញ និងជួបពិភាក្សានៅសាមីក្រសួងពាក់ព័ន្ធ សកម្មភាពទទួលពាក្យបណ្តឹងពីប្រជាពលរដ្ឋ និងការចុះជួបពិភាក្សាការងារជាមួយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ឬ/និងប្រជាពលរដ្ឋ ឬតំណាងអង្គការសង្គមស៊ីវិល និងព្រមទាំងសកម្មភាពចុះទៅដល់កន្លែងដែលមានទំនាស់ផ្សេងៗ (ពិសេសទំនាស់ដីធ្លី)។ រដ្ឋមន្ត្រីចំនួន ០៨រូប ត្រូវបានហៅមកបំភ្លឺដោយផ្ទាល់មាត់នៅក្នុងគណៈកម្មការជំនាញរដ្ឋសភា និងនៅក្នុងក្រសួងសាមី។

លទ្ធផល និងលិខិតអន្តរាគមន៍របស់តំណាងរាស្ត្រ: រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រេចលុបចោលកិច្ចព្រមព្រៀងទទួលសិទ្ធិលក់សំបុត្រចូលទស្សនាតំបន់អង្គរក្នុងអំឡុងខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៥ និងបានសម្រេចស្តីពីការលុបចោលនូវកិច្ចព្រមព្រៀងសម្បទានរវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និងក្រុមហ៊ុន AZ លើការយកកម្រៃសេវាថែទាំ និងជួសជុលផ្លូវជាតិលេខ៤ ក្នុងខែមករា ឆ្នាំ២០១៦។ ការសម្រេចលុបកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងពីរនេះ មានការមើលឃើញថា ជាការខិតខំរបស់អ្នកតំណាងរាស្ត្រ។

ពាក់ព័ន្ធការលក់សំបុត្រចូលទស្សនាតំបន់អង្គរវត្ត អ្នកតំណាងរាស្ត្រពីគណបក្សប្រឆាំង តែងតែធ្វើការទាមទារអំពីតម្លាភាព និងការបង្កើនចំណូល និងបានស្នើជាបន្តបន្ទាប់ឲ្យរដ្ឋាភិបាលលុបចោលកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយក្រុមហ៊ុនឯកជននេះ។ ចំពោះការយកកម្រៃសេវាថែទាំ និងជួសជុលផ្លូវជាតិលេខ៤ អ្នកតំណាងរាស្ត្រពីគណបក្សប្រឆាំងក៏បានទាមទារឲ្យមានលុបចោលផងដែរ ដោយធ្វើការចោទប្រកាន់ថា កិច្ចព្រមព្រៀងនោះមិនមានតម្លាភាព និងមិនមានការដេញថ្លៃ ហើយចំណូលពីការប្រមូលថវិកា មិនសមាមាត្រនឹងទំហំនៃការថែទាំ និងជួសជុលផ្លូវជាតិមួយនេះទេ។

ក្នុងរយៈពេលនេះ ការសង្កេតឃើញថា អ្នកតំណាងរាស្ត្របានចេញលិខិតចំនួន ៣៦ច្បាប់ ថ្វាយ/ជូនព្រះមហាក្សត្រ រាជរដ្ឋាភិបាល រដ្ឋសភា និងស្ថាប័នសារព័ត៌មាន ក្នុងគោលបំណងភាគច្រើនស្នើ ឬអំពាវនាវវិធានការពីស្ថាប័ននីតិប្រតិបត្តិ ដើម្បីអន្តរាគមន៍រកដំណោះស្រាយបញ្ហានានារបស់ប្រជាពលរដ្ឋម្ចាស់ឆ្នោត។ លិខិតស្ទើរទាំងអស់ធ្វើឡើងដោយតំណាងរាស្ត្រពីគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ។ ក្នុងចំណោមលិខិតទាំងនោះ មានលិខិតចំនួន ៩ច្បាប់ ទទួលការឆ្លើយតបពីរាជរដ្ឋាភិបាល និងភាគីពាក់ព័ន្ធ។ ជាមួយគ្នានេះមានលិខិតចំនួន ៤ច្បាប់ ត្រូវបានបដិសេធមិនធ្វើការបញ្ជូនដោយប្រធានរដ្ឋសភាផងដែរ ដែលករណីនេះត្រូវបានពិនិត្យឃើញថា ជាការប្រើសិទ្ធិអំណាចជាប្រធានរដ្ឋសភាហួសព្រំដែន។

ការពង្រឹងការងារនៃការិយាល័យតំណាងរាស្ត្រមណ្ឌលខេត្តព្រៃវែង: យ៉ាងហោចណាស់មានការិយាល័យតំណាងរាស្ត្រមួយនៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង ត្រូវបានពង្រឹងដោយអ្នកតំណាងរាស្ត្រ (អ្នកតំណាងរាស្ត្រពីគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ) ដែលបានឯកភាពគ្នាកំណត់ឲ្យមានអ្នកតំណាងរាស្ត្រប្រចាំការ ក្នុងគោលបំណងទទួលជួបផ្ទាល់ជាមួយម្ចាស់ឆ្នោត និងទទួលពាក្យបណ្តឹង ដើម្បីឈានទៅរកដោះស្រាយបញ្ហាជូនម្ចាស់ឆ្នោតតាមយន្តការការិយាល័យតំណាងរាស្ត្រ និងរដ្ឋសភា។

ជាការកត់សម្គាល់ ការរៀបចំនេះបានទទួលការចាប់អារម្មណ៍ពីម្ចាស់ឆ្នោត ហើយបញ្ហាមួយចំនួនត្រូវបានបញ្ជូនទៅរដ្ឋសភា ហើយរដ្ឋសភាបានស្នើវិធានការបន្តពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច។ បើទោះជាសកម្មភាពនេះមិនទាន់បានបង្ហាញអំពីលទ្ធផលជាដុំកំភួន និងឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាម្ចាស់ឆ្នោតក្នុងខេត្តព្រៃវែង ប៉ុន្តែវាគឺជាការខិតខំល្អមួយដើម្បីប្រសិទ្ធភាពការងាររបស់ការិយាល័យតំណាងរាស្ត្រផង និងដើម្បីផលប្រយោជន៍ម្ចាស់ឆ្នោតផង។

តំណាងរាស្ត្រ១០រូប ដែលសកម្មជាងគេ: ចំពោះការចុះមូលដ្ឋានរបស់តំណាងរាស្ត្រ ខុមហ្វ្រែលទទួលព័ត៌មានថា មានតំណាងរាស្ត្រ **១០រូប** ពីគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ បានធ្វើសកម្មភាពច្រើនជាងគេ។ ដោយឡែកចំពោះការឡើងបញ្ចេញមតិរបស់តំណាងរាស្ត្រក្នុងកិច្ចប្រជុំពេញអង្គនៃរដ្ឋសភាវិញ តំណាងរាស្ត្រដែលសកម្មភាពជាងគេរួមមាន **៧រូប** ពីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា និង**៣រូប** ពីគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ។ ចំពោះការផ្តល់ពិន្ទុដោយម្ចាស់ឆ្នោតដល់អ្នកតំណាង

រាស្ត្រអំពីការបំពេញសកម្មភាព និងភារកិច្ចវិញ ជាលទ្ធផលឃើញថា តំណាងរាស្ត្រ **៥រូប** ពីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា និង **៥រូប** ពីគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ មានម្ចាស់ឆ្នោតបានផ្តល់ពិន្ទុច្រើនជាងគេ។

តំណាងរាស្ត្រមានភាពងាយរងគ្រោះ: តំណាងរាស្ត្រ ដែលការពារដោយអភ័យឯកសិទ្ធិ និងបុព្វសិទ្ធិពិសេសមួយចំនួន ដែលចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងច្បាប់ជាធរមាន ប៉ុន្តែប្រឈមភាពងាយរងគ្រោះ មិនខុសពីប្រជាពលរដ្ឋធម្មតានោះទេ។ ការសង្កេតឃើញថា មានតំណាងរាស្ត្រ ៥រូប រួមទាំងសមាជិកព្រឹទ្ធសភាម្នាក់ មកពីគណបក្សប្រឆាំង (គណបក្សសម រង្ស៊ី និងគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ) បានទទួលរងគ្រោះលើបញ្ហាមួយចំនួនដូចជា ការរំលោភបំពានលើការដកអភ័យឯកសិទ្ធិសភារបស់តំណាងរាស្ត្រពីរដ្ឋសភា និងពីតុលាការ ការដកតំណែង និងបញ្ហាសន្តិសុខសុវត្ថិភាព ព្រោះថា តំណាងរាស្ត្របានទទួលរងនូវអំពើហិង្សា និងការគំរាមកំហែងយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរនៅមុខរដ្ឋសភា នៅពេលខ្លួនចុះបំពេញការងារ (ចុះពិនិត្យតំបន់ដែលមានទំនាស់នៅតាមបន្ទាត់ព្រំដែន) និងនៅគេហដ្ឋាន។ ភាពងាយរងគ្រោះមួយទៀត អង្គភាពប្រឆាំងអំពើពុករលួយបានដាក់លិខិតសួរនាំតំណាងរាស្ត្រម្នាក់ អំពីកិច្ចការចាយវាយ រៃអង្គាសថវិកាបុគ្គលឯកជនសម្រាប់ការងារបេសកកម្មរបស់ខ្លួន វាមិនត្រឹមជាការគំរាមកំហែង តែវាជាការរំលោភសិទ្ធិ។ តំណាងរាស្ត្រជារួមក៏ទទួលរងគំនាបពីគណបក្សនយោបាយសាមី ព្រោះថា ច្បាប់បោះឆ្នោតបានចែងថា «សមាជិករដ្ឋសភា ត្រូវបាត់បង់សមាជិកភាពរបស់ខ្លួន ក្នុងករណីសាមីខ្លួនបាត់បង់សមាជិកភាពពីគណបក្ស...។»[2]

ការសន្ទនារបស់គណបក្សប្រជាជន និងគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ: សហគមន៍ជាតិ និងអន្តរជាតិបានសាទរចំពោះការបង្កើតឲ្យមានការសន្ទនារវាងគណបក្សទាំងពីរ ព្រោះថា បញ្ហាជាតិ និងការខ្វែងគំនិតគ្នារវាងគណបក្សដឹកនាំរដ្ឋាភិបាល និងគណបក្សនៅក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដែលមានអាសនៈក្នុងរដ្ឋសភានឹងត្រូវបានដោះស្រាយ។ មួយវិញទៀត ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ (បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនៃរដ្ឋសភា) និងក្រមសីលធម៌សម្រាប់គណបក្សប្រជាជន និងគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ ត្រូវបានបង្កើត ដើម្បីជំរុញការសន្ទនានេះ។ មិនយូរប៉ុន្មានវប្បធម៌សន្ទនានេះ ជួបភាពរង្គោះរង្គើ ព្រោះភាគីសន្ទនានៃគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាយល់ឃើញថា ភាគីសន្ទនារបស់ខ្លួនមិនអាចធ្វើការតិះតៀនខ្លួនបានទេ។ រីឯភាគីនៃគណបក្សសង្គ្រោះជាតិយល់ឃើញថា ខ្លួនត្រូវធ្វើការងារពីរទន្ទឹមគ្នា គឺកិច្ចការសន្ទនាជាមួយភាគីគណបក្សកាន់អំណាចលើការទម្រង់បញ្ហាជាតិមួយចំនួន និងនៅធ្វើការតិះតៀនរដ្ឋាភិបាល និងគណបក្សកាន់អំណាចក្នុងនាមខ្លួនជាគណបក្សប្រឆាំង។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម:

ឈ្មោះ	**លេខទូរស័ព្ទ**
• លោក គឹម ឈន	០១២ ៩៤២ ០១៩
• លោក កន សាវាង្ស	០១១ ៨៨៤ ៨៤០
• លោក ស៊ិន ទិត្យសីហា	០១២ ២៥២ ៦៦១

[2] មាត្រា ១៣៩ ច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ